Nammo Lapua Oy
Asiakuusvastaava
Mikko Myllykangas

LAUSUNTO

17.10.2022

NAMMO LAPUA OY:N LAUSUNTO VALTIONEUVOSTON HUOLTOVARMUUSSELONTEKOON (VNS 8/2022 vp)

Nammo Lapua Oy kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon asiaan. Lausuntomme keskittyy sotilaalliseen huoltovarmuuteen ja esitämme seuraavaa.

Yleistä

Huoltovarmuus edellyttää pitkäjänteistä kehittämistä ja suunnittelua, mitä myös tämä selonteko tukee.
Katsomme valtioneuvoston tavoin, että perinteikäs suomalainen huoltovarmuus perustuu kriittisillä sektoreilla toimivien yritysten kykyyn valmistautua ja reagoida poikkeusoloihin, sietää kriisi- ja häiriötilanteita sekä palautua niistä. Kansainvälisen toimintaympäristön painoarvon kasvusta ja muutoksista on Nammo Lapualla kokemusta pohjoismaisella tasolla ja tästä huolimatta tulee korostaa kansallisesta varautumisesta ja toimista.

Teollisuus (luku 5) sekä sotilaallinen huoltovarmuus (luku 6)

Oma luku korostaa sotilaallisen huoltovarmuuden merkitystä mikä on positiivista. Niin ikään on tärkeää, että puolustusteollisuutta on käsitelty myös muun teollisuuden osana (luku 5). Nykyään ei ole mielekästä tehdä selkeää jakoa ns. puolustusteollisuuden ja ns. siviiliteollisuuden välillä. Ovathan toiminnot keskinäisriippuvaisia; puolustusvoimia tukeva teollisuus on riippuvainen verkostoistaan ja yhteiskunnan toimivuudesta.

Yleisellä tasolla toimiva ja kansainvälisesti kilpailukykyinen kotimainen puolustusteollisuus, sen kansainvälinen verkottuminen sekä vientitoiminta mahdollistavat sotilaallisen huoltovarmuuden ylläpitämisen ja edistävät maanpuolustuksen toimintakykyä.

Selonteon keskeinen sisältö Nammo Lapuan osalta on kiteytetty seuraavaan:
”Sotilaallisen maanpuolustuksen kannalta kriittisen materiaalin, tuotannon, teknologian ja osaamisen on oltava saatavissa ja käytettävissä kaikissa turvallisuustilanteissa. Teknologian saatavuus sekä kyky tuottaa ja integroida uutta teknologiaa ja teknisiä ratkaisuja kustannustehokkaasti osaksi puolustusjärjestelmää edellyttää kansallista teollista ja teknologista osaamista sekä tarkoituksenmukaista tuotantokykyä. Erityisen tärkeää on varmistaa kriittisten teknisten järjestelmien yllä- ja kunnossapito ja maanpuolustuksessa käytettävän kriittisen kulutusmateriaalin tuotanto. **Puolustushallinto ylläpitää yhteistyössä Huoltovarmuuskeskuksen kanssa tärkeimpien sodan ajan kulutusmateriaalien, kuten ruutien ja ampumatarvikkeiden, tuotantokapasiteettia sekä välttämättömiä maanpuolustusta tukevia varmuusvarastoja**.”

Tästä Nammo Lapuan toiminnot ja niiden tukeminen Suomessa ovat erinomainen esimerkki. Tälläkin hetkellä Nammo suuntaa uusia investointeja Suomeen (lisäkapasiteettia nykyisiin tehtaisiin sekä uusi nallitehdas).

On huomattava, ettei puolustusvoimia tukevalla teollisuudella ole lakiin perustuvaa varautumisvelvoitetta. Nammo Lapualla tosin on strategisena kumppanina sotatalous-, tuotantovaraus-, ja/tai puitesopimukset sekä valmiusvelvoite.
Erityisesti varmuus- sekä turvavarastojen merkitystä tulisi korostaa unohtamatta puolustussuunnittelussa niiden suojaamista.

Kansainvälinen yhteistyö

On merkittävää, että myös kriittistä infrastruktuuria tuottavia yrityksiä tukeva teollisuus luokitellaan CER-direktiivissä kriittiseksi. Puolustus- ja turvallisuusteknologiaa tuottavien yritysten ratkaisut ovat usein keskeisessä osassa kriittisen infrastruktuurin turvaamisessa.

Selonteon kansainvälisiä sopimuksia kuvaavasta luvusta 2 puuttuu maininta pohjoismaisesta (Nordefco) puolustusmateriaalialan sopimusjärjestelystä ja ns. liitesopimus sotilaallisesti huoltovarmuudesta. Se on toki mainittu luvussa 6, mutta ansaitsee oman paikkansa muiden sopimusten joukossa.

Kehittämislinjauksia

Julkiset hankinnat:
Tuemme erittäin vahvasti selonteon kirjauksia ja toimenpide-esityksiä koskien julkisia hankintoja.

Toimeksisaaneena

Asiakkuusvastaava Mikko Myllykangas